

Societat | | Actualitzat el 12/05/2019 a les 16:00

140.574

«Com pot ser que entre dues escoles públiques tan properes hi hagi tantes diferències? Cal reforçar encara més l'escola pública catalana»

Una nena en una escola | Consell Comarcal del Berguedà

Dimecres al vespre ens escrivíem entre famílies amb criatures del 2016, per donar-nos energia i refrescar quina era la dimensió de la tragèdia en cada cas. Ja sabíem aquell número aleatori que ens havien atorgat per cada preinscripció i que l'endemà, dijous, ens faria coneixedors de les possibilitats dels nostres infants d'entrar a l'escola desitjada.

Pels que no conegueu el funcionament per entrar en una escola pública o concertada, us faig cinc cèntims (molt resumits) del procés. Després de les portes obertes i els tours pertinents, les famílies porten la inscripció dels seus fills a una escola, la que han escollit en primera opció, tot i que després la llista és més llarga (hi pots posar fins a 10 centres). En general, 30 punts és l'habitual que se t'atorga si optes per una escola de proximitat (dins de la teva zona d'influència, n'hi diuen). Aquelles famílies que tenen ja un germà a l'escola o que són nombroses o monoparentals, tenen més puntuació, i per tant, passen per davant teu. A partir dels punts i d'un número que se t'atorga per cada inscripció (aleatori), comença el joc. Després es fa el sorteig públic que determina el número a partir del qual s'ordenen les sol·licituds que tenen la mateixa puntuació, tal com expliquen des del Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya. I engega la ruleta russa.

En aquesta prèvia a l'adveniment del sorteig, es donen tres situacions. Primer, hi ha les famílies afortunades que saben que directament ja han entrat a l'escola desitjada. Ho saben o perquè tenen més punts que els 30 habituals o perquè hi ha hagut menys sol·licituds que places per entrar a l'escola que han posat en primera opció. També hi ha aquells que tenen força

possibilitats d'entrar. Més d'un 80% d'opcions, per exemple, perquè no hi ha gaires més inscrits que places ofertes. Per sort, aquest era el nostre cas. I finalment, hi ha qui encén espelmes tot esperant l'adveniment d'un miracle (a algú li ha de tocar, no?), perquè les seves opcions no són tan clares. Una situació molt més habitual del que podem imaginar. I tan angoixant com imaginem.

Així que dijous a les 11 del matí, la concentració a la feina dels familiars de les feres del 2016 va baixar exponencialment per estar pendents del número del desempat. Ningú sabia ben bé com esbrinar-lo amb agilitat, i qui seria el primer a anunciar-lo. A les 11.25 (vint-i-cinc minuts pendents d'un número) a través del Twitter d' @educaciocat (<https://twitter.com/educaciocat/status/1126417794575360000>) sabíem que el 140.574 era el número de la discòrdia. I així començava el xou. Whatsapps amunt, tuits avall, hipòtesis i desconeixement.

En total, hi havia 148.693 sol·licituds, així que la família 140.574 era la més afortunada, i la 140.573 la menys. Enmig d'això, més o menys esperança. Les llistes ordenades no surten fins al dimarts 14 de maig, però amb la informació dels centres, ja es podien fer hipòtesis molt reals. A les escoles, en principi hi ha penjada la llista dels alumnes, els punts que tenen i el número aleatori atorgat. En el nostre cas, només ens calia revisar a la llista quantes famílies menys afortunades que nosaltres hi havia, per confirmar si estàvem "salvats". Així va arribar la pertinent trucada a l'escola, que no volia donar informació per telèfon. La següent trucada? Quan a les 13 hores t'enfiles per les parets perquè no veus clar el resultat, és que ha arribat el moment de trucar pobre avi que saps que per poc que pugui, anirà fins a l'escola per donar-te un cop de mà.

Les instruccions, via Whatsapp, eren clares: "necessitem saber quants inscrits amb 30 punts tenen un número de sorteig entre el nostre, i el 140.574". Paper i bolígraf, i endavant (no es poden fotografiar les llistes de les escoles, diuen). I l'avi que ens envia la fotografia amb les seves anotacions, que certifica que ho tenim: hem entrat. I el primer que sents, és alleujament. I el segon és aquella estranya sensació de pensar que perquè tu tinguis plaça algú s'ha de quedar fora. I no t'agrada. Perquè no tinc clar com ha de funcionar, però sí que tinc clar que així no funciona.

De fet, aquest article és una segona part. Fa uns mesos vaig fer un article en el qual parlava de la cerca d'escola (<https://www.naciodigital.cat/noticia/174648/wanted/es/busca/escola>). Parlant-ho amb les famílies properes, i amb les vivències d'ahir reconfirmant-ho, només hi ha un comú denominador: la tendència és a viure-ho amb angoixa, i tenir la sensació de poc control sobre què acabarà passant, en una decisió com l'educació dels pròxims anys de les criatures. Sovint les equacions i percentatges acaben damunt la taula i passen per damunt de les prioritats educatives. Són el que ronda pels caps dels pares, pendents de tenir notícies que s'aniran rebent amb comptagotes.

Tot plegat m'ha recordat que a la reunió del districte organitzada amb el Consorci d'Educació de Barcelona van ser molt positius, explicant-nos que més d'un 80% dels infants acabaven a l'escola desitjada, la que els pares havien posat en primera opció. Aquesta és la primera afirmació falsa de la seqüència: l'escola que els pares posem en primera opció, no sempre és la de l'escola que ens ha agradat més. Sovint hi ha escoles amb una forta demanda, i saber que les possibilitats d'entrar-hi són baixes, fa que la gent activi opcions alternatives amb centres que no eren els més desitjats, però que no són una mala alternativa (o fins i tot, són una bona alternativa). Obviament, moltes famílies decideixen posar en primera opció l'escola dels seus somnis i deixar que la sort els acompanyi, però en tot cas, és diferent afirmar que un percentatge de les feres acaben en l'escola que havien posat en primera opció, que arriscar-se a dir que han pogut accedir a l'escola que volien.

Hi ha més reflexions que m'han sorgit arran d'aquest procés; com pot ser que entre dues escoles públiques tan properes hi hagi tantes diferències? La sensació que vam tenir en les portes obertes és que hi ha molt bones escoles públiques, però d'altres que no tant, i que la

diferència entre un centre i l'altre, pot ser molt gran, tot i la proximitat física entre ells. Per això cal reforçar encara més l'escola pública catalana. Ja heu vist l'anunci, oi?

V?deo: <https://www.youtube.com/watch?v=ruEI2Uo9m8A>

Una altra de les incongruències del sistema, tal com funciona actualment, és que si poses un sol centre concertat a la llista d'opcions (sigui o no sigui religiós), i acabes sense poder accedir a cap dels centres de la teva llista, automàticament et podrien adjudicar un centre concertat. Si la teva única proposta a la llista era un concertat no religiós, diuen que pots acabar en un de religiós. I perdoneu-me, però crec que la diferència és prou simbòlica perquè algú ho tingui present.

En fi. Estem contents perquè la nostra filla ha entrat a l'escola que havíem posat en primera opció, que en el nostre cas, sí que era l'escola desitjada. Som uns afortunats. Però en paral·lel tenim amics que han quedat en el llimbs, i ara estan pendents de les notícies de dimarts, que desitgem que siguin bones. Perquè hi ha districtes de Barcelona on el problema és gros, i les opcions de quedar-te penjat, són molt reals.

El que més greu em sap d'escriure aquestes paraules, és que és una crítica sense solució. Tinc clar que aquest sistema no funciona, però em falten coneixements per proposar una alternativa i que no sigui un sorteig el que decideixi un tema tan important. Ja sé que no és feina meva, però sempre és agraït proposar solucions... El més important és que amb la segona filla, aquest calvari ens l'estalviem, tindrem més punts!